

Tiedote

Kuntoutuspalveluissa yhdistyvät tehokkuus ja valinnanvapaus

Kuntoutuspalveluissa palvelujen tilaajien ja tuottajien roolit ovat olleet selkeät jo vuosia. Tilaajina toimivat muun muassa Kansaneläkelaitos, vakuutusyhtiöt ja työvoimahallinto, eikä näillä keskeisillä palvelujen järjestäjillä ole käytännössä omaa palvelutuotantoa. Palvelujen tuottajina toimivat yksityiset palveluntuottajat. Toimintatapa on johtanut kustannustietoisuuteen, läpinäkyvyyteen, hintatavoitteisiin sekä tehokkuuteen. Monien kuntoutusmuotojen kohdalla myös asiakkaan valinnanvapaus toteutuu paremmin kuin valtaosassa terveyspalveluja.

Palvelujen tilaajan erityisosaamista on tilaajaosaaminen eli palvelutarpeen ja sen kehityksen arviointi, palvelun laatutason ja hinnan määrittely sekä palvelujen hankinta ja kilpailuttaminen. Tuottajien osalta korostuu vahvasti tuotantoprosessien hallinta eli liiketoimintaosaaminen. Tuottaja vastaa palvelunsa laadusta tilaajalle ja asiakkaalle.

Haasteena laatutaso

Palvelujen standardoinnin ja kilpailutuksen myötä kuntoutuksen palveluntuottajien toimintaa ovat viime vuosina sävyttäneet taloudelliset haasteet. Aiempi avustusvetoinen toiminta on muuttunut avoimeksi kilpailuksi, jossa todellisuudessa kilpaillaan hinnalla ja vain selvästi vähäisemmässä määrin laadulla. Keskeinen keino pärjätä markkinaehtoisessa toiminnassa on pystyä alentamaan omia yksikkökustannuksiaan. Samalla palveluntuottajat kantavat kilpailuttamisen logiikan mukaisesti palvelutuotantoon liittyvät taloudelliset riskit. Laatutason säilyttäminen ja toiminnan pitkäjänteisyyden turvaaminen edellyttävät yhteistyöhön ja kumppanuuteen nojaavia toimintatapoja, joissa lähtökohtina ovat tilaajien ja tuottajien välinen luottamus, kummankin osapuolen mahdollisuus hyötyä yhteistyöstä sekä osapuolten sitoutuminen yhteistyöhön. Sopimusten muotoilu tavoitteiden, ei palvelusisältöjen mukaan, ovat tulevaisuuden haasteita. On perusteltua pyrkiä yhteen sovittamaan yleiseen ja yhteiseen hyvinvointivastuuseen pyrkivien julkisten toimijoiden ja organisaatioiden sekä pääasiassa palvelutuotantoon keskittyvien yksityisten yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden päämäärät ja toimintatavat. Myös loppukäyttäjän eli asiakkaan huomioiminen on oltava toiminnan keskiössä.

**Lisätietoja: Kuntoutuksen toimialayhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja
Mika Pekkonen, puh. 020 751 6778.**

Vuonna 2010 perustetun Kuntoutuksen toimialayhdistyksen tavoitteina on toimialan toimintaedellytysten turvaaminen ja kuntoutuksen määrällinen ja laadullinen kehittäminen sekä toisaalta toimia jäsentensä yhteistoiminnan edistäjänä, edunvalvojana ja edustajana.